

Những năm gần đây đàn bò ở ngoại thành TP.HCM phát triển mạnh (năm 1992: 6.550 con; 1993: 8.330; 1994: 10.420 con). Đàn bò sữa phát triển đã góp phần nâng cao đời sống và giải quyết các vấn đề về việc làm, thu nhập, tiến nghi sinh hoạt học hành của bà con nông dân ngoại thành. Nhưng đến nay đã có một số trở ngại cần kịp thời tháo gỡ để không ảnh hưởng đến sự phát triển của đàn bò sữa. Đó là những vấn đề tiêu thụ sữa, vốn cho bà con chăn nuôi, kỹ thuật chăn nuôi, giống thức ăn v.v. Trong đó, vấn đề bức xúc nhất hiện nay là vấn đề tiêu thụ sữa. Ông Huỳnh, Hội trưởng hội chăn nuôi bò sữa xã Thạnh Lộc - Hóc Môn cho biết: việc tăng đàn bò sữa không lo bằng lo tiêu thụ sữa. Hiện nay sữa tươi được Công ty sữa VN tập trung tiêu thụ (bình quân khoảng 40.000 lít/ ngày). Mặc dù công ty cố gắng giải quyết nhiều vấn đề hỗ trợ bà con chăn nuôi và góp phần làm tăng trưởng đàn bò sữa, nhưng vẫn có nhiều khó khăn chưa khắc phục được. Như công ty hỗ trợ cho bà con chăn nuôi bò sữa không trực tiếp, mà qua nhiều khâu trung gian do đó hiệu quả không cao. Ví dụ, công ty trả tiền hàng ngày, sau khi nhận sữa của các trạm trung chuyển, nhưng các trạm trung chuyển sữa trả tiền cho bà con mỗi tuần một lần (có khi còn khát). Giá công ty mua vào một lít sữa là: 3000 đồng, nhưng bà con chỉ nhận được giá cao nhất là 2.300 đồng/lít. Có nhiều hộ bị ép giá, chè sữa kém chất lượng nên chỉ còn 2000 đồng/lít sữa v.v... Trong vấn đề tiêu thụ sữa, bà con nông dân là người chịu thiệt thòi nhiều nhất. Một lít sữa tiệt trùng bán trên thị trường khoảng 8.000đ/l. Nhưng bà con chỉ bán được 2.300đ/l. Một sự chênh lệch lớn vì qua nhiều khâu trung gian từ người sản xuất đến người tiêu dùng.

Thử tìm hiểu sự hình thành giá sữa tươi qua các khâu để thấy được sự bất hợp lý nằm ở khâu nào? Bắt đầu từ khâu người nuôi bò sữa nhận bán 1 lít sữa giá 2.300đ từ người vắt sữa. Người vắt sữa chuyển sữa đến trạm trung chuyển và nhận lại 2.500đ/l. Trạm trung chuyển đưa sữa đến nhà máy sữa, và nhận lại 3.000đ. Sau khi chế biến và đóng thuế nhà máy sữa bán ra thị trường khoảng 8.000đ/l sữa. Từ đó cho thấy khâu trung gian nhiều và chiếm khoản chênh lệch cao, người nông dân bị thiệt thòi nhiều nhất, nhiều khi bị chèn ép giá rất vô lý. Từ vấn đề bức xúc đó bà con chăn nuôi bò sữa đã thấy cần phải hợp tác với nhau lại, lập ra một HTX có trạm trung chuyển sữa của mình và làm một số dịch vụ phục vụ chăn nuôi bò sữa như cung ứng thức ăn, thú y, giống v.v... Và nhất là làm thế nào để giải quyết việc tiêu thụ sữa, tránh bị chèn

ép giá như hiện nay. Ở xã Thạnh Lộc, Tân Thới Hiệp, Hóc Môn bà con nuôi bò sữa rất muốn tổ chức một HTX của những người nuôi bò sữa. Trong buổi họp ngày 6.4.1994 với sự tham gia của BKT.TU. Viện khoa học nông nghiệp VN, LHHTX MB.TP tại UBND xã Thạnh Lộc, các hội viên hội chăn nuôi bò sữa đã đề nghị Hội chăn nuôi bò sữa xã Thạnh Lộc thành lập HTX của những người nuôi bò sữa. Thiết nghĩ nhu cầu, nguyện vọng của bà con rất chính đáng. Nhưng quá thật để thành lập một hợp tác xã theo đúng những nguyên tắc: tự nguyện, dân chủ, bình đẳng, công bằng, đáp ứng nhu cầu và

bằng trong hoạt động của hợp tác xã. Về tổ chức hợp tác xã kiểu mới có rất nhiều vấn đề cần bàn như điều lệ, cơ chế hoạt động, phương thức an chia. Đó là những vấn đề lớn không thể nêu lên trong khuôn khổ một bài báo. Vấn đề bài báo muốn đề cập đến hiện nay là nhu cầu thành lập HTX đã có và cần được các cấp chính quyền quan tâm có các chính sách hỗ trợ kịp thời với HTX.

Vừa qua Thành ủy TP.HCM đã chỉ đạo tổ chức một loạt hội nghị HTX về các ngành nông nghiệp, công nghiệp, giao thông vận tải, thương nghiệp và thành lập ban chỉ đạo

THÀNH LẬP HỢP TÁC XÃ TIÊU THỤ SỮA BÒ MỘT NHU CẦU BỨC XÚC HIỆN NAY Ở NGOẠI THÀNH THÀNH PHỐ CHÍ MINH

PHAN HỒNG TÂM

nguyện vọng của xã viên hiện nay còn rất khó khăn. Bắt đầu từ việc lập dự án, thảo luận về điều lệ, tính toán vốn điều lệ, vốn cổ phần v.v. Ai là người giúp cho bà con nông dân làm những việc này? Đa số bà con nông dân trình độ có hạn, việc lập dự án và tổ chức hợp tác xã theo kiểu mới rất hạn chế, trong khi luật hợp tác xã chưa có và chưa có một cơ quan nào đứng ra giúp bà con thực hiện nguyện vọng của mình.

Đối với việc thành lập hợp tác xã, có nhiều ý kiến lo lắng vì hợp tác xã theo kiểu cũ đã mất uy tín do không dựa trên những nguyên tắc của hợp tác xã, còn đi sâu tìm hiểu rõ ràng nhu cầu thành lập hợp tác xã, cụ thể là hợp tác xã tiêu thụ sữa bò ở ngoại thành hiện nay có rất nhiều vấn đề mới. Trước hết đó là nhận thức về nhu cầu và tình nguyện hợp tác làm ăn của chính các xã viên nuôi bò sữa. Đó cũng chính là nền tảng cho vấn đề thực hiện dân chủ và công

nghiên cứu đổi mới loại hình kinh tế hợp tác nhằm thực hiện chủ trương đường lối đã ghi trong Nghị quyết 6.7 và Nghị quyết giữa nhiệm kỳ của TW là củng cố và phát triển kinh tế hợp tác, thành phần kinh tế mang tính chất XHCN, để thực hiện chủ trương phát triển kinh tế nhiều thành phần theo định hướng XHCN. Do đó phải chăng trong khi chưa có luật HTX, ban chỉ đạo nghiên cứu đổi mới loại hình kinh tế hợp tác và các ngành có liên quan như nông nghiệp, tài chính ngân hàng, các quỹ xóa đói giảm nghèo, quỹ giải quyết việc làm, quỹ phát triển DN vừa và nhỏ, quỹ bình ổn giá v.v... cần có những phương hướng, những hành động cụ thể, thiết thực giúp bà con nông dân ngoại thành nhất là bà con nuôi bò sữa ở 2 xã Thạnh Lộc và Tân Thới Hiệp thực hiện được nguyện vọng thành lập HTX của những người nuôi bò sữa ■